Prima instanţă: Judecătoria Bălți sediul central (judecător E.Balan)
Dosarul nr. 2a-1376/24 (nr. 2-24088008-03-2a-23102024)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil și de contencios administrativ
D E C I Z I E

17 iunie 2025 **mun. Bălţi**

Completul de judecată în componența:
Preşedintele ședinței, judecător **Elena Grumeza**
Judecătorii **Natalia Costaș, Ivan Parii**
Grefier Cristina Țurcanu

examinând în ședință judiciară publică apelul declarat de avocatul Ciuru Igor în interesele apelantei Melnic Anna,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Melnic Anna către Melnic Igor privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor,

împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți sediul central din 29 august 2024,

C O N S T A T Ă :

Pretențiile reclamantului:

La 07 august 2024 reclamanta Melnic Anna, prin intermediul avocatului Ciuru Igor, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Melnic Igor cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că, din relația cu pârâtul Melnic Igor a rezultat copilul comun *****, născut la *****, naștere înregistrată la OSC Bălți cu nr.1086 la data de 31.05.2016.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 12 octombrie 2023 a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Melnic Igor către Melnic Anna privind desfacerea căsătoriei și încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor. S-a încasat de la Melnic Igor, în beneficiul lui Melnic Anna, pensie pentru întreținerea copilului minor *****, născut la *****, în mărime a câte 1800 lei lunar până la atingerea majoratului de către copil, începând cu data de 18 septembrie 2023.

Menționează că, din momentul emiterii hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central din 12 octombrie 2023, situația materială a pârâtului s-a schimbat semnificativ, astfel la data de 18 iulie 2024 pârâtul a devenit câștigătorul sumei de 898109,12 lei de la SA „Loteria Națională a Moldovei”, anunțul cu câștigătorul fiind publicat pe pagina web www.7777.md .

Din considerentul că, starea materială a pârâtului s-a schimbat, iar suma de 1800 lei încasată cu titlu de pensie de întreținere nu acoperă nici pe departe necesitățile copilului *****, înaintează prezenta cerere de chemare în judecată, or, cuantumul pensiei de întreținere nu poate fi limitat doar la satisfacerea necesităților minime a copilului deoarece pe lângă minimul de existență mai sunt și cheltuieli legate de frecventarea instituției școlare, procurarea hainelor, cheltuieli strict necesare creșterii și evoluării psiho-emoționale echilibrate a copilului etc.

Prin urmare, reclamanta solicită modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor încasată de la Melnic Igor, în beneficiul lui Melnic Anna pentru întreținerea fiului *****, născut la *****; încasarea din contul lui Melnic Igor, în beneficiul lui Melnic Anna, pensia de întreținere pentru copilul minor *****, născut la *****, în mărime de 2500 lei lunar și ¼ cotă-parte din alte venituri ale pârâtului; încasarea de la pârât a cheltuielilor de judecată.

Poziția instanței:

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 29.08.2024 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Melnic Anna către Melnic Igor cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a modificat cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor *****, născut la *****, încasată de la Melnic Igor în beneficiul lui Melnic Anna în baza hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central, nr.2-4074/2023 din 12 octombrie 2023.

S-a încasat de la Melnic Igor în beneficiul lui Melnic Anna pensia pentru întreținerea copilului minor *****, născut la *****, în mărime de 2500 lei, lunar, până la atingerea majoratului copilului.

S-a încasat de la Melnic Igor în beneficiul lui Melnic Anna suma de 3000 lei, drept compensare a cheltuielilor de judecată. În rest acțiunea s-a respins.

S-a încasat de la Melnic Igor în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 385,96 lei.

Solicitarea apelantului:

Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central din 29.08.2024 Melnic Anna, reprezentată de avocatul Ciuru Igor a declarat apel nemotivat împotriva acesteia, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii Judecătoriei

Bălți, sediul Central din 29 august 2024 în latura respingerii acțiunii cu emiterea în această latură a unei noi hotărâri prin care să fie încasată pensia de întreținere pentru copilul minor, *****, născut la *****, în mărime de 1/4 cotă-parte din alte venituri ale pârâtului Melnic Igor, cu încasarea cheltuielilor de judecată de la intimat.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 01.11.2024 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de avocatul Ciuru Igor, în interesele lui Melnic Anna împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central din 29.08.2024, s-a acordat termen limită de dovezii de plată a taxei de timbru în mărime de 200 lei și a cererii de apel motivată cu semnătura olografă, în original, în limba română în Direcția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Bălți a cauzelor civile, comerciale și de contencios administrativ până la data de 10 decembrie 2024.

La 06.12.2024, cu respectarea termenului stabilit de instanța de apel pentru înlăturarea neajunsurilor la depunerea cererii de apel, Melnic Anna, prin intermediul avocatului Ciuru Igor a prezentat cererea de apel motivată, reflectând aceiași solicitare invocată în apelul nemotivat.

Argumentele părților:

<u>În motivarea apelului</u> Melnic Anna, reprezentată de avocatul Ciuru Igor menționează că instanța de judecată a încălcat normele de drept material prin faptul că a interpretat în mod eronat legea (art.387 lit. c) CPC) atunci când a reținut: cu referire la solicitarea reclamantei cu privire la încasarea de la pârât în afară de pensia de întreținere pentru copilul minor *****, născut la *****, în mărime de 2500 lei lunar, inclusiv și ¼ cotă parte din alte venituri ale pârâtului, invocând drept motiv faptul că ”*la 18 iulie 2024 ultimul a devenit câștigătorul sumei de 898109,12 lei de la SA „Loteria Națională a Moldovei”, această solicitare urmează a fi respinsă or, suma de bani câștigată de pârât la Loteria Moldovei reprezintă un venit material unic și personal, aparținând în exclusivitate pârâtului, pe când pensia de întreținere se încasează din veniturile lunare ale părintelui obligat să contribuie la întreținerea copilului*.”

Făcând trimitere la prevederile art.75 alin. (1) Codul familiei, art.76 alin. (1) Codul familiei, susține că normele legale menționate nu condiționează ca pensia de întreținere pentru copilul minor să fie încasată din venituri lunare ale părintelui obligat să contribuie la întreținerea copilului și că veniturile trebuie să fie stabile, din contra legea prevede cum se încasează pensia când veniturile sunt neregulate sau fluctuabile.

Declarațiile părților în ședința de judecată:

În ședința instanței de apel s-a prezentat apelanta Melnic Ana și avocatul Igor Ciuru în apărarea intereselor apelantei, care au susținut apelul declarat pe motivele de fapt și de drept invocate și au solicitat admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central din 29 august 2024 în latura respingerii acțiunii cu emiterea în

această latură a unei noi hotărâri prin care să fie încasată pensia de întreținere pentru copilul minor, *****, născut la *****, în mărime de 1/4 cotă-parte din alte venituri ale pârâtului Melnic Igor, cu încasarea cheltuielilor de judecată de la intimat.

Intimatul Melnic Igor fiind citat legal la ședința instanței de apel nu s-a prezentat, nu a depus a careva cerere de amânare a ședinței sau de examinare a cauzei în lipsa a sa și nu a comunicat motivele neprezenții la ședința de examinare a cauzei.

Potrivit art.379 alin.2 Cod de procedură civilă, neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.

În consecință, Colegiul consideră posibilă soluționarea apelului în lipsa părților neprezente, în privința cărora procedura de citare legală a fost respectată.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces, a materialelor din dosar și a normei legale relevante speței, Colegiul consideră necesar de a menține hotărârea primei instanțe, din considerentele ce urmează.

Colegiul civil reţine că dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunţat la 26.06.2024, iar apelul a fost declarat la 16.07.2024, ceea ce denotă respectarea termenului de contestare.

Potrivit art.385 lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanțe.

Potrivit art. 373 Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepția cazurilor când consimte și când hotărârea este atacată și de alți participanți la proces.

Colegiul civil consideră că prima instanță corect a stabilit circumstanțele faptice ale litigiului dat, a apreciat probele conform prevederilor art. 130 CPC și a adoptat o hotărâre legală și întemeiată, cu respectarea normelor de drept material și procesual.

Fiind investită cu judecarea cauzei în speță, prima instanță, reieșind din temeiurile și obiectul acțiunii, cu aplicarea corectă a legii materiale, care guvernează raportul juridic litigios, stabilind circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei și având la bază cumulul de probe prezentate de părți, corect a ajuns la concluzia admiterii parțiale a acțiunii înaintate de Melnic Anna.

Astfel, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord nestabilind careva temeiuri de casare a hotărârii contestate ajunge la concluzia de a o menține din considerentele ce urmează :

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil reține prevederile art.74 alin. (1) Codul Familiei, potrivit cărora părinții sânt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material.

Potrivit art. 75 Codul Familiei (1), pensia de întreținere pentru copilul minor se încasează din salariul și/sau din alte venituri ale părinților în mărime de 1/4 pentru un copil, 1/3 pentru 2 copii și 1/2 pentru 3 și mai mulți copii. (2) cuantumul cotelor stabilite la alin. (1) poate fi micșorat sau majorat de instanța judecătorească, ținîndu-se cont de starea materială și familială a părinților, de alte circumstanțe importante. (3) în cazul în care unii copii rămân cu un părinte, iar alții – cu celălalt, pensia de întreținere plătită în favoarea părintelui mai puțin asigurat se stabilește într-o sumă bănească fixă, determinate conform art. 76.

Conform art. 76 Codul Familiei (1), în cazurile când părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă și sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri conform art. 75. (2) cuantumul sumei bănești fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante și păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Colegiul relevă următoarele circumstanțe de fapt și de drept și anume:

Melnic Anna și Melnic Igor s-au aflat în relații de căsătorie care a fost desfăcută prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central, din 12 octombrie 2023 (f.d.9). Din relațiile de căsătorie părțile au un copil comun *****, născut la ***** (f.d.8).

Potrivit certificatului de naștere pe numele ***** a.n.*****, pârâtul/intimat Melnic Igor este tatăl copilului minor (f.d.8), astfel acesta poartă obligațiunea de întreținere a acestuia până la atingerea majoratului.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 12 octombrie 2023, s-a încasat de la Melnic Igor, în beneficiul lui Melnic Anna, pensia pentru întreținerea copilului minor *****, născut la *****, în mărime de 1800 lei lunar, până la atingerea majoratului de către copil, începând cu data de 18 septembrie 2023 (f.d.9).

La data de 07 august 2024 Melnic Anna, reprezentată de avocatul Ciuru Igor a depus cerere de chemare în judecată către Melnic Igor cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor și compensarea cheltuielilor de judecată, din considerentul că, starea materială a pârâtului s-a schimbat, iar suma de 1800 lei încasată prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 12 octombrie 2023, cu titlu de pensie de întreținere nu acoperă nici pe departe necesitățile copilului *****, or, cuantumul pensiei de întreținere nu poate fi limitat doar la satisfacerea necesităților minime a copilului deoarece pe lângă minimul de existență mai sunt și cheltuieli legate de frecventarea instituției școlare, procurarea hainelor, cheltuieli strict necesare creșterii și evoluării psiho-emoționale echilibrate a copilului./f.d.4-5/

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 29.08.2024 a fost majorată pensia de întreține încasată în sumă fixă pentru copilul minor *****, a.n.*****, în beneficiul Melnic Anna de la 1800 lei la 2500 lei (f.d.21,28-31).

Înaintând prezenta acțiune, reclamanta/intimata a solicitat modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor *****, în sensul majorării acesteia de la 1800 lei la 2500 lei achitată lunar și ¼ cotă parte din alte venituri ale pârâtului Melnic Igor. (f.d.4-5)

În speță, Colegiul civil consideră justă soluția instanței, care la modificarea cuantumului pensiei pentru întreținerea copilului minor, a reținut corect ce ține de obligația legală a pârâtului în virtutea calității sale de părinte, să acorde copilului său împreună cu reclamanta o susținere materială astfel încât să ofere copilului condiții adecvate de existență, astfel, s-a considerat necesar și rațional de a modifica cuantumul pensiei de întreținere încasat prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 29.08.2024 și pe viitor de a încasa de la pârât/intimat, în beneficiul reclamantei/apelante, pensie pentru întreținerea copilului minor *****, a.n. *****, în sumă bănească fixă în mărime de 2500 lei lunar începând cu 07.08.2024, până la atingerea majoratului de către copil.

De altfel, Colegiul civil relevă că, suma dispusă spre încasare de către prima instanță pentru întreținerea copilului minor în cuantum de 2500 lei este una reală, legală și rezonabilă.

Astfel, în contextul pretenției privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, Colegiul judiciar reține că, de dreptul de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreținere pot beneficia în egală măsură ambii părinți în dependență de starea materială și familială a acestora, dânșii fiind responsabili în mod solidar de dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului în unison cu principiile fundamentatele consfințite în legislația națională și cea internațională.

Pentru valorificarea dreptului de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreținere, părintele nu urmează să probeze în mod cumulativ atât schimbarea stării materiale, cât și a celei familiale, fiind suficientă în acest sens întrunirea a cel puțin uneia din aceste ipoteze, însă schimbarea situațiilor specificate nu trebuie să fie formală, ci esențială, sarcina respectivă aparținând în exclusivitate instanței competente să o examineze.

Întru respectarea deziderateloor descrise mai sus, urmează să se țină cont de principiul interesului superior al copilului consacrat la art. 9 din Convenția cu privire la drepturile copilului la care Republica Moldova este parte, de menținerea echilibrului drepturilor copiilor al ambilor părinți care nu se află în relații de căsătorie precum și de proporționalitatea cuantumului pensiei de întreținere pentru fiecare copil în parte.

Mai mult ca atât, modificarea (micșorarea sau majorarea) cuantumului pensiei de întreținere nu trebuie să favorizeze interesele unui copil în detrimentul altuia, mărimea acesteia trebuie să fie una rezonabilă și echitabilă, determinată în exclusivitate de instanța de judecată a cărei discreție decizională nu trebuie să depășească cadrul legal pertinent.

La caz, instanța de apel consideră oportun de a reitera în prezenta speță prevederile art. 46 din Codul Familiei, care statuează că, drepturile și obligațiile reciproce ale părinților și copiilor rezultă din proveniența copiilor, atestată în modul stabilit de lege.

Potrivit art. 58 alin. 1) Cod Familiei, părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat. Plus la aceasta, potrivit art. 74 alin. 1 Codul familiei, părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material.

Art.74 Codul familiei stipulează că părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu

participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare.

Conform art.97 Codul familiei, în lipsa unui acord referitor la întreţinere, membrii familiei menţionaţi la art.74-91 pot porni în instanţa judecătorească o acţiune privind încasarea pensiei respective, chiar şi în cazul când aceasta se plătește benevol.

Potrivit practicii judiciare unificate în cazul litigiilor privind încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, se va lua în considerare, ca circumstanță stabilită, informaţia prezentată de Biroul Naţional de Statistică despre valoarea minimului de existenţă pentru un copil.

Reieșind din actele cauzei, copilul minor ***** are vârsta de 8 ani.

La capitolul dat, Completul judiciar menționează că prima instanță la determinarea cuantumului pensiei de întreținere a ținut cont și de informația eliberată de Biroul Național de Statistică cu privire la valoarea minimului de existență pentru un copil, potrivit căreia pentru un copil în vârstă de la 7-17 ani, pentru anul 2024 din orașe mici, minimul de existență constituie 3 259,40 lei. (https://statbank.statistica.md/PxWeb/pxweb/ro/30%20Statistica%20sociala/30%20Statistica%20sociala__04%20NIV__NIV050/NIV050090.px/table/tableViewLayout2/?rxid=b2ff27d7-0b96-43c9-934b-42e1a2a9a774)

În contextul normelor enunțate, Colegiul relevă că, prima instanță la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere de 2500 lei lunar, a ținut cont și de faptul că, sarcina de întreținere a copilului minor este pusă pe seama ambilor părinți în măsură egală, și nu poate fi acceptată obligarea doar a reclamantei/intimat să întrețină integral necesitățile copilului, ceea ar constitui o povară exagerată.

Totodată se menționează că, întreținerea copilului nu poate fi redusă doar la minimul necesar, deoarece o asemenea abordare a obligațiunilor sale părintești, ar duce la o dezvoltare și întreținere limitată al copilului atât pe plan material cât și spiritual.

În consecință, Colegiul Civil reține că, prima instanță a ținut cont de faptul că pîrîtul/intimat nu este angajat în câmpul muncii, are venituri ocazionale, fluctuabile, a ținut cont instanța de fond și de starea materială a ambilor părinți, condițiile de trai, atitudinea față de copil, a studiat situația creată și în virtutea legislației naționale, cât și dispozițiilor internaționale enunțate, a emis o hotărâre întemeiată și legală, fiind respectat dreptul copilului la un nivel de viață adecvat corespunzător dezvoltării fizice, intelectuale, spirituale și sociale.

Reieșind din rigorile instituite de legislator, este incontestabil că atât Melnic Anna cât și Melnic Igor sunt obligați să contribuie în mărime egală la întreținerea copilului minor, în contextul dat, Colegiul conchide că suma de 2500 lei/lunar încasată de la intimat pentru întreținerea unui copil minor la vârsta de 8 ani, este reală și rezonabilă

reieșind din actele prezentate la materialele cauzei, or, necesitățile copilului prezumă, pe lângă minimul de existență, cheltuieli legate de procurarea hainelor, cheltuieli necesare creșterii și evoluării echilibrate a copilului.

Într-o altă ordine de idei, Colegiul civil menționează faptul că, nu poate fi reținută poziția reclamantei/apelante precum că odată cu încasarea pensiei de întreținere în sumă bănească fixă, urmează să fie încasată și cotă parte din toate tipurile de venituri. Or, situația respectivă ar putea avea loc doar în ipoteza diametral opusă, și anume, atunci când suma rezultată din cota parte din veniturile lunare obținute de pârâtul/intima ar fi atât de mică că nu ar acoperi necesitățile copilului, în asemenea circumstanțe urmând a fi suplinită cu încasarea lunară a unor sume fixe, pentru suplinirea deficitului format de la sumele rezultate din cota parte stabilită.

La caz însă, instanța de fond constatând că veniturile pârâtului nu sunt stabile și nu pot crea o certitudine lunară de achitări către copil, a decis stabilirea unei sume lunare necesare pentru copil, pe care pârâtul va fi obligat să o asigure în orice mod legal posibil pentru întreținerea copilului.

Mai mult decât atât, deși reclamanta/apelantă a solicitat încasarea pe lângă suma fixă și ¼ cotă parte din toate veniturile, de fapt în poziția sa s-a axat asupra necesității de a atribui copilului ¼ din câștigul obținut din Loteria Națională, însă la acest capitol Colegiul Civil ține să menționeze că conform prevederilor legale menționate mai sus, pensia de întreținere urmează a fi încasată din salarii şi alte venituri periodice realizate din muncă, destinate asigurării mijloacelor de întreținere a debitorului obligației de întreținere.

Or, reclamanta insistând asupra încasării a ¼ cotă parte din câștigul obținut de pârâtul/intimat în urma participării la S.A. ”Loteria Națională a Moldovei”, nu a ținut cont că acesta nu poate fi atribuit la categoria de *venit periodic realizat din muncă*, fiind un venit material unic, personal, constituit din miza propriu-zisă și câștigul net.

Colegiul civil consideră că câștigul obținut de către Melnic Igor, la Loteria Națională este un venit unic ce urmează a apreciat ca un bun obținut de pârât, respectiv, partajabil în cote părți, acesta ar putut fi doar între soți, în condițiile legal prevăzute.

Astfel, instanța de apel consideră că, prima instanță a aplicat elocvent normele materiale și procedurale, reieșind din natura raportului juridic, ce constă în modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, ce urmează a fi achitată lunar în sumă bănească fixă din veniturile obținute de părinte, respingând solicitarea de încasare concomitentă și a ¼ cotă parte din toate veniturile pârâtului.

Or, suma fixă de 2500 lei lunar ce urmează a fi plătită de către tatăl copilului pentru întreținerea acestuia, este o sumă rezonabilă și capabilă, de rând cu aportul mamei, să acopere necesitățile copilului minor.

Totodată, Colegiul notează că, apelanta nu a invocat nici un argument plauzibil în vederea justificării ilegalității a hotărârii instanței de fond, iar cele invocate în apel nu aduc critice relevante hotărârii adoptate și nu servesc temei de casare a acesteia în sensul solicitat.

Colegiul menționează că prin cererea de apel declarată împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul central din 29.08.2024, se distinge dezacordul apelantului cu soluția primei instanțe, în partea respingerii încasării cheltuielilor de asistență juridică în cuantum de 3000 lei, suportate pentru inițierea procesului, Colegiul civil efectuând controlul judiciar al hotărârii în limitele respective menționează:

În conformitate cu prevederile art. 94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului, iar potrivit art. 90 lit. i) Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistență juridică.

Art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă stabilește că, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile, iar alin. (11) al aceluiași articol prevede că, cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Potrivit art.54 alin.(1) lit b) din Legea nr. 1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură, avocatul este obligat: să acorde asistență juridică conform contractului încheiat cu clientul sau cu oficiul teritorial al Consiliului Naţional pentru Asistenţă Juridică Garantată de Stat.

Conform art. 60 alin. (1)-(2) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260-XV din 19.07.2002, avocatul acordă asistență juridică clientului în baza contractului de asistență juridică, încheiat în formă scrisă, iar potrivit art. 63 alin. (1)-(2) al aceleiași legi, Munca avocatului este remunerată din contul onorariilor primite de la persoanele fizice şi juridice. Mărimea onorariului se stabilește prin acordul părţilor şi nu poate fi schimbată de autoritățile publice sau de instanța de judecată.”

Altfel spus, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile

reclamantului. Cheltuielile de judecată se compensează părții care a avut câștiga de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

În temeiul pct. 15 din Recomandarea privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobată prin hotărârea nr. 19.02/27.05.2022 din 27 mai 2022 a Consiliului Uniunii Avocaților din RM, pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime.

Pct. 16 și 17 din Recomandarea sus-menționată, prevede că, pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor a următoarelor 7 documente: dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată, copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie, listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi timpului aferent acestora (cu tarifului orar).

De rând cu înscrisurile necesare a fi prezentate de către partea ce pretinde compensarea cheltuielilor de asistenţă juridică, pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanţa de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ţine cont de: complexitatea cauzei; noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă; aportul avocatului la soluţionarea cauzei; timpul şi munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistenţa (cunoştinţe tehnice speciale, cunoaşterea profundă a unor reglementări de profil, cunoaşterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienţi specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obţinut; restricţiile de timp impuse de client şi de circumstanţele cauzei; natura si durata relaţiei dintre avocat și client; experienţa, reputaţia şi abilitatea avocatului; justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obţinute în cauză; alţi factori, la discreţia instanţei.

În contextul dat, Colegiul civil reține că din suportul probator se atestă că interesele lui Melnic Ana în cadrul cauzei civile au fost apărate atât în instanța de fond cât și în instanța de apel de către apărătorul Ciuru Igor, conform mandatului avocațional Seria MA nr.2073666/f.d.2/, iar pentru serviciile de asistență juridică acordate în cauza civilă, reclamanta a achitat suma de 6000 lei, potrivit bonului seria GL nr.269725 /f.d.3/

Totodată, cheltuielile suportate în instanța de fond în sumă de 6000 lei nu se confirmă prin Actul de evaluare a timpului de lucru utilizat de avocatul Ciuru Igor pentru acordarea asistenței juridice pe prezenta cauză, conform prevederilor legale.

Astfel, ținând cont de obiectul cauzei de modificare a cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, de acțiunile realizare de către avocatul reclamantei –

întocmirea cererii, înaintarea acțiunii, colectarea și prezentarea probelor în instanța de judecată, de gradul redus de complexitate a cauzei, instanța de apel apreciază drept suma cheltuielilor de asistență ca fiind una exagerată și irezonabile ca mărime raportat la timpul şi munca depusă de avocat efectiv pe litigiul dat.

Prin urmare, corelând reglementările legale precizate cu circumstanțele cauzei, colegiul apreciază ca fiind justă și întemeiată concluzia instanței de prin nivel cu privire la încasarea de la Melnic Igor în beneficiul Melnic Anna a cheltuielilor de asistență juridică în cuantum de 3000 lei.

Totodată conform art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

Din considerentul că prima instanță just a ajuns la concluzia de a admite parțial acțiunea înaintată de Melnic Anna, prin hotărârea contestată just s-a dispus și încasarea taxei de stat din contul pârâtului în beneficiul statului, a taxei de stat în sumă de 385,96 lei, reieșind din prevederile art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă, potrivit căruia cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanța judecătorească, precum și taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporțional părții admise din acțiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Față de cele ce preced, Colegiul Civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord, ținând cont de faptul că, hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 29 august 2024 este legală, iar motivele invocate de către apelant sunt irelevante și neîntemeiate, ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat și a menține hotărârea primei instanțe.

Conducându-se de prevederile art.385 lit.a) Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord, -

decide:

Respinge apelul declarat de avocatul Ciuru Igor în interesele Annei Melnic.

Menține hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 29 august 2024, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Melnic Anna către Melnic Igor privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor.

Decizia este definitivă, fiind cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Preşedintele ședinței, judecător **Elena Grumeza**

Judecătorii **Natalia Costaș** **Ivan Parii**